

DET KONGELIGE
ARBEIDS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

Prop. 75 L

(2025–2026)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Endringer i lov om pensjonsordning for sykepleiere (opptjening under permisjon ved mottak av pleiepenger)

*Tilråding fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet 27. mars 2026,
godkjent i statsråd samme dag.
(Regjeringen Støre)*

1 Proposisjonens hovedinnhold

Arbeids- og inkluderingsdepartementet legger i denne proposisjonen frem forslag til endringer i lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere (sykepleierpensjonsloven).

Departementet foreslår å legge til rette for at perioder med ulønnet permisjon i inntil tre år hvor arbeidstaker mottar pleiepenger fra folketrygden, kan utgjøre pensjonsgivende tjenestetid der tariffpartene avtaler det. Departementet gjør dette gjennom å tilføye et andre og tredje punktum til sykepleierpensjonsloven § 30 første ledd.

Departementet foreslår videre å ta inn en presisering i sykepleierpensjonsloven § 5 første ledd og å oppdatere en henvisning i § 30 sjette ledd, uten at dette er ment å utgjøre endringer i gjeldende rett.

2 Bakgrunnen for lovforslaget

2.1 Forespørsel fra KS

Kommunesektorens organisasjon (KS) har bedt departementet om en endring av sykepleierpensjonsloven slik at ulønnet permisjon der arbeidstaker mottar pleiepenger, kan gi pensjonsopp-

tjening i inntil tre år. Forespørselen følger av at KS og arbeidstakerorganisasjonene ved revisjon av sentral generell særavtale (SGS) 2020 avtalte at ved ulønnet permisjon hvor arbeidstaker mottar pleiepenger, betales det full premie i inntil tre år av pensjonsgrunnlaget i stillingen som medlemmet har permisjon fra, se SGS 2020 § 10-2. Tilsvarende er regulert i Kommunal Landspensjonskasses (KLP) vedtekter for offentlig tjenstepensjon § 5-1.

2.2 Høring

Arbeids- og inkluderingsdepartementet sendte 8. desember 2025 på høring forslag om endringer i sykepleierpensjonsloven. Høringsfristen var 9. mars 2026. Høringen ble lagt ut på regjeringen.no. Høringsbrevet ble sendt til følgende instanser:

Departementene

Arbeids- og velferdsdirektoratet
De regionale helseforetakene
Finanstilsynet
Likestillings- og diskrimineringsombudet
Statens pensjonskasse
Statistisk sentralbyrå
Trygderetten

Sivilombudet

Oslo kommune

Akademikerne

Arbeidsgiverforeningen Spekter

Den Norske Aktuarforening

Finans Norge

Gabler AS

Hovedorganisasjonen Virke

Kommunal Landspensjonskasse (KLP)

Kommunesektorens organisasjon (KS)

Landsforbundet for offentlige pensjonister

Landsorganisasjonen i Norge (LO)

LO Kommune

LO Stat

Norges ingeniør- og teknologorganisasjon

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)

Oslo Pensjonsforsikring AS

Pensjonistforbundet

Pensjonskasseforeningen

Pensjonskontoret

Pensjonsordningen for sykepleiere

Regnskap Norge

Samfunnsbedriftene

Senior Norge

Senter for et aldersvennlig Norge

Senter for seniorpolitikk

Storebrand

Unio

Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund (YS)

Følgende instanser har hatt merknader til høringen:

Kommunal Landspensjonskasse (KLP)

Kommunesektorens organisasjon (KS)

Norsk Sykepleierforbund

Oslo kommune

Unio

3 Forslag om endring i sykepleierpensjonsloven

3.1 Gjeldende rett

Pensjonsordningen for sykepleiere er en lovfestet pensjonsordning, som gir alders-, uføre, ektefelle- og barnepensjon. Loven omfatter offentlig godkjente sykepleiere som er ansatt i privat, fylkeskommunal eller statlig virksomhet omfattet av spesialisthelsetjenesteloven og helseforetaksloven. Pensjonsordningen er finansiert av innbetalinger fra medlemmene og deres arbeidsgivere.

Hva som er pensjongsgivende tjenestetid, er regulert i sykepleierpensjonsloven § 5. Det følger av første ledd at den tiden som det er «betalt innskott for, jfr. § 28» er pensjongsgivende tjenestetid. Videre fremgår det av fjerde ledd første punktum at ved fastsettelse av alders-, ektefelle- og barnepensjon, får pensjonist med midlertidig uførepensjon eller uførepensjon også regnet med tiden med uførepensjon som tjenestetid. Av fjerde ledd andre punktum fremgår det at tid hvor man er under pliktig militær- eller siviltjeneste, regnes som at sykepleieren har betalt fullt innskudd for sin sivile stilling.

Reglene for finansiering av Pensjonsordningen for sykepleiere fremgår av kapittel 8 i loven. Ordningen er forsikringsteknisk oppbygget. Den er finansiert av innskudd fra sykepleierne som er medlemmer (kalt innskott) og premie og tilskudd (kalt tilskott) fra deres arbeidsgivere, jf. § 26. De nærmere reglene for betaling av innskudd fra sykepleierne fremgår i §§ 27–29, mens §§ 30–31 regulerer premie og tilskudd fra arbeidsgiverne. Under pliktig militærtjeneste og under pliktig sivil tjeneste med delvis lønn, skal arbeidsgiver betale premie ut fra full lønn, jf. § 30 første ledd. Ved andre permisjoner betaler arbeidsgiver premie ut fra den lønnen som utbetales, jf. § 30 andre ledd.

Etter § 30 fjerde ledd har den som ønsker det, rett til frivillig innbetaling av premie ved permisjon. Av bestemmelsen fremgår det også at denne tiden vil være pensjongsgivende på visse vilkår. Av forarbeidene til bestemmelsen fremgår det at dette ble tatt inn i loven av informasjonshensyn med bakgrunn i gjeldende praksis, jf. Ot.prp. nr. 42 (1994–95) kapittel 7.

Ved endringen av § 30 i 1995 ble det også gjort flere andre endringer i sykepleierpensjonsloven. Endringene skulle blant annet bidra til at loven ble mer i samsvar med vedtektene i Felles kommunal pensjonsordning i KLP og bestemmelsene i lov om Statens pensjonskasse.

Etter § 30 sjette ledd kan styret i Pensjonsordningen for sykepleiere fastsette særskilte regler for fastsettelse av frivillig premie «når vedkommende ikke er trygdet etter lov om folketrygd kapittel 1.».

3.2 Forslaget i høringsnotatet

Departementet foreslo i høringsnotatet å foreta en endring i sykepleierpensjonsloven § 30 for å åpne for at tariffpartene kan avtale at arbeidsgiver plikter å betale premie for pensjonsopptjening i pensjonsordningen for sykepleiere som er i ulønnet permi-

sjon og mottar pleiepenger, i inntil tre år. Pleiepenger er en ytelse fra folketrygden, som kompenserer for bortfall av arbeidsinntekt for yrkesaktive i forbindelse med barns sykdom, se folketrygdloven § 9-10, jf. §§ 9-2 til 9-4. Det kan også ytes pleiepenger til en yrkesaktiv som pleier en nærstående i livets slutfase, jf. folketrygdloven § 9-13.

Videre foreslo departementet å endre sykepleierpensjonsloven § 5 av informasjonshensyn. Endringen besto i at det i lovteksten skal vises til § 30 i tillegg til § 28 i samme lov. Departementet mente at endringen ikke innebar en endring i gjeldende rett.

3.3 Høringsinstansenes syn

Kommunal Landspensjonskasse (KLP) uttaler at sykepleiere med forslaget vil få samme rett som andre ansatte hos samme arbeidsgiver til å tjene opp pensjon ved mottak av pleiepenger, «noe som fremstår som rimelig». Forslaget vil ikke medføre økt administrasjon for kassen, da innmeldingen på bakgrunn av slik permisjon vil skje etter de ordinære innmeldingsrutinene. *KLP* peker imidlertid på at sykepleiere med arbeidsgivere uten slik tariffavtale ikke vil få slik pensjonsopptjening, noe som bryter med intensjonen med én pensjonsordning for sykepleiere. De savner departementets vurdering av dette forholdet. *KLP* peker også på at det ikke fremgår av høringsnotatet at med forslaget vil medlemmet få opptjening uten å måtte betale innskudd til ordningen i perioden de mottar pleiepenger. *KLP* er enig i at det i § 5 bør tas inn en henvisning til § 30 i tillegg til § 28.

Kommunesektorens organisasjon (KS) støtter forslaget til endringer i § 5 og § 30, og fremhever at de ønsker å likebehandle arbeidstakere innenfor KS' tariffområde. Videre mener de at pensjonsopptjening ved mottak av pleiepenger er en verdifull rettighet for de arbeidstakerne som omfattes. De peker på at departementets forslag ivaretar at sykepleiere kan få rett til slik pensjonsopptjening, tilsvarende hva som er tariffavtalt med SGS 2020 for øvrige arbeidstakergrupper i KS' tariffområde. *KS* vurderer at de økonomiske konsekvensene er av begrenset omfang, og at det uansett ikke bør anses som et hinder for å gjennomføre forslaget.

Norsk Sykepleierforbund (NSF) har ikke innvendinger mot departementets lovforslag, men mener det ikke er nødvendig for at sykepleiere skal kunne ha en slik rett. De opplyser også at de er i ferd med å ta ut søksmål for Arbeidsretten mot *KS*. *NSF* begrunner sitt syn slik:

«NSF har ikke etterspurt lovhjemmel for denne situasjonen, da vi mener dette er dekket opp i dagens tariffavtale med *KS* (SGS2020) som fra 2021 gir rett til pensjonsopptjening inntil 3 år ved mottak av pleiepenger fra NAV. En liknende tariffrettighet foreligger også etter tariffavtalen i sykehusene (Spekter) for sykepleiere med pleiepenger. Vi er dermed uenig i departementets premiss om at sykepleierpensjonsloven bare kan utfylles med tariffavtale der det er uttrykkelig lovhjemmel. Dette har vi tidligere formidlet til departementet i flere sammenhenger.»

Oslo kommune viser til at Oslo kommune tidligere har fått dispensasjon etter sykepleierpensjonsloven § 3 andre ledd. Dette innebærer at sykepleiere ansatt i Oslo kommune er omfattet av kommunens ordinære tjenstepensjonsordning og ikke av sykepleierpensjonsloven. *Oslo kommune* opplyser videre om at kommunens tjenstepensjonsordning siden 2022 har hatt en bestemmelse om rett til pensjonsopptjening under ulønnet permisjon ved mottak av pleiepenger i inntil tre år. Kommunen har ellers ingen merknader til saken.

Unio har ikke innvendinger mot departementets lovforslag. De mener imidlertid, i likhet med det Norsk Sykepleierforbund påpeker i sitt hørings svar, at lovendringen ikke er nødvendig for at sykepleiere skal ha slik rett etter tariffavtalen. *Unio* er således uenig i departementets premiss om at sykepleierpensjonsloven bare kan utfylles med tariffavtale der det foreligger en uttrykkelig lovhjemmel.

3.4 Departementets vurderinger

Pensjonsordningen for sykepleiere er en lovfestet pensjonsordning, og ikke en pensjonsordning regulert i en tariffavtale mellom partene. Det er Stortinget som har gitt loven og som ev. kan vedta endringer. For at en tariffavtale skal kunne utfylle lovens bestemmelser, er det departementets klare oppfatning at det må være rom for dette i loven.

Departementet registrerer at høringsinstansene er delt i synet på nødvendigheten av en lovendring. Departementet opprettholder sin vurdering av at en lovendring er nødvendig for at tariffpartene kan avtale at arbeidsgiver skal være pliktig å betale inn premie til ordningen for de sykepleierne som er i ulønnet permisjon og mottar pleiepenger.

Selv om høringsinstansene er delt når det gjelder behovet for lovendring, er ingen av hørings-

instansene mot at det gis anledning for pensjonsopptjening i inntil tre år med slik permisjon.

Formålet med endringen er å sikre at sykepleiere vil få samme rett som øvrige ansatte hos samme arbeidsgiver til å tjene opp pensjon ved mottak av pleiepenger. Departementet understreker at endringen ikke vil gjelde for sykepleiere med arbeidsgivere uten slik tariffavtale. Før sykepleierpensjonsloven ble vedtatt i 1962, var det store forskjeller mellom pensjonsordningene som sykepleiere ev. var omfattet av, avhengig av hvor de jobbet. Den lovfestede pensjonsordning for sykepleiere ble innført for å sikre én pensjonsordning for alle sykepleiere. Departementet mener likevel at hensynet til lik rett til pensjonsopptjening ved mottak av pleiepenger for samtlige arbeidstakere med samme arbeidsgiver eller i samme tariffområde, veier tyngre. Etter departementets syn er det heller ikke aktuelt å pålegge arbeidsgivere å betale inn premie for ansatte sykepleiere i permisjon med pleiepenger der hvor det ikke foreligger slik rett for alle deres ansatte etter tariffavtale.

Departementet foreslår at arbeidstakere som er omfattet av Pensjonsordningen for sykepleiere skal få mulighet til å få tilsvarende rett til pensjonsopptjening som sine kollegaer som er omfattet av SGS 2020 og KLPs vedtekter for offentlig tjenstepensjon eller av andre tariffavtaler. Som foreslått i høringsnotatet mener departementet at forholdet bør reguleres i § 30 første ledd, men oppdelt i to lovpunktum (setninger).

I § 30 sjette ledd andre punktum er det vist til at styret kan fastsette særskilte regler for fastsettelse av frivillig premie, «når vedkommende ikke er trygdet etter lov om folketrygd kapittel 1.». Da folketrygdloven av 1997 ble erstattet lov 17. juni 1966 nr. 12 om folketrygd, ble bestemmelsene om medlemskap i folketrygden flyttet fra kapittel 1 (i 1966-loven) til kapittel 2 (i 1997-loven). Henvisningen i sykepleierpensjonsloven ble imidlertid ikke oppdatert i 1997, og departementet foreslår nå å oppdatere henvisningen. Denne endringen ble ikke omtalt i høringsnotatet.

Departementet foreslår videre at det av informasjonshensyn bør tydeliggjøres i lovteksten i § 5 at det også må betales premie fra arbeidsgiver etter § 30, for at tiden skal bli pensjongivende. Bestemmelsens ordlyd, isolert sett, gir ikke indikasjon på at det også er nødvendig at det betales slik premie i perioden for at den skal være pensjongivende. Dette kommer først til syne når bestemmelsen leses i sammenheng med § 30. Departementet mener at det i § 5 bør henvises til både § 28 og § 30. Departementet vurderer at forslaget ikke innebærer endring i gjeldende rett. De

av høringsinstansene som kommenterte dette forslaget, støtter endringen.

Departementet viser til lovforslaget, lov om pensjonsordning for sykepleiere § 5 og § 30.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser. Ikrafttredelse

Forslaget om å kunne gi pensjonsopptjening under mottak av pleiepenger, vil gi økte kostnader for arbeidsgivere i form av økt premieinnbetaling i inntil tre år. Merutgiftene vil imidlertid kun påløpe dersom en slik rett følger av tariffavtale.

KS har anslått at det er mellom 350 og 500 sykepleiere i deres tariffområde som mottar pleiepenger. De vurderer at de økonomiske konsekvensene er av begrenset omfang. Deres vurdering er at hensynet til likebehandling av arbeidstakerne innenfor deres tariffområde, uansett bør medføre at slike kostnader ikke anses som et hinder for å gjennomføre forslaget.

Siden ansatte ikke mottar lønn under slik permisjon, vil forslaget ikke gi økte utgifter for ansatte i form av innskudd etter § 28. Forslaget vil bidra til høyere pensjonsnivå for ansatte som er omfattet av endringen.

Departementet antar at forslaget ikke vil medføre administrative konsekvenser av betydning.

Departementet foreslår at loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

5 Merknader til de enkelte bestemmelsene

Til § 5

Bestemmelsen gir regler om pensjongivende tjenestetid. Det følger av *første ledd første punktum* at tid som det er betalt innskudd for etter § 28, regnes som pensjongivende tjenestetid. Tid som det er betalt inn premie for etter § 30 regnes imidlertid også om pensjongivende tjenestetid. Endringen innebærer at det tas inn en henvisning til § 30. Dette er en presisering av gjeldende rett.

Departementet viser til de generelle merkna-dene i punkt 3.4.

Til § 30

Bestemmelsens første ledd første punktum regulerer premie fra arbeidsgiver for tid som medlemmet er under pliktig militærtjeneste og under pliktig sivil tjeneste.

I *første ledd* foreslår departementet å tilføye *nytt andre og tredje punktum* som regulerer pensjonsopptjening under ulønnet permisjon ved mottak av pleiepenger fra folketrygden. Etter *nytt andre punktum* skal arbeidsgiver betale premie i inntil tre år når medlemmet har ulønnet permisjon og samtidig mottar pleiepenger så fremt en slik premieplikt følger av tariffavtale. Det følger av *nytt tredje punktum* at opptjeningen fastsettes ut fra pensjonsgrunnlaget i den stillingen som medlemmet har permisjon fra.

Bestemmelsens *sjette ledd andre punktum* innebærer at styret kan fastsette særskilte regler for fastsettelse av frivillig premie, når vedkommende ikke er medlem av folketrygden. Ved en inkurie ble henvisningen til folketrygdloven ikke oppdatert da reglene om å være trygdet i folke-

trygdloven av 1966 kapittel 1 ble erstattet med regler om medlemskap i folketrygdloven av 1997 kapittel 2. Dette endres slik at henvisningen blir korrekt.

Departementet viser til de generelle merkningene til lovforslaget i punkt 3.4.

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

t i l r å r :

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et fremlagt forslag til proposisjon til Stortinget om endringer i lov om pensjonsordning for sykepleiere (opptjening under permisjon ved mottak av pleiepenger).

Vi **HARALD**, Norges Konge,

s t a d f e s t e r :

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak til lov om endringer i lov om pensjonsordning for sykepleiere (opptjening under permisjon ved mottak av pleiepenger) i samsvar med et vedlagt forslag.

Forslag

til lov om endringer i lov om pensjonsordning for sykepleiere (opptjening under permisjon ved mottak av pleiepenger)

I

I lov 22. juni 1962 nr. 12 om pensjonsordning for sykepleiere gjøres følgende endringer:

§ 5 første ledd første punktum skal lyde:
Som pensjonsgivende tjenestetid ved beregning av pensjon regnes den tid som det er betalt innskott og *premie* for, jfr. § 28 og § 30, tillagt tjenestetid som vedkommende måtte være godskrevet fra tiden før lovens ikrafttreden etter bestemmelse i § 40.

§ 30 første ledd nytt andre og tredje punktum skal lyde:

Når det er bestemt i tariffavtale, betaler arbeidsgiver premie i inntil tre år hvor medlemmet har

ulønnet permisjon og mottar pleiepenger etter folketrygdloven. Opptjeningen etter andre punktum skjer på grunnlag av pensjonsgrunnlaget i stillingen som medlemmet har permisjon fra.

§ 30 sjette ledd andre punktum skal lyde:
Styret kan fastsette særskilte regler for fastsettelse av frivillig premie, når vedkommende ikke er *medlem av folketrygden* etter lov om folketrygd.

II

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.
